

SAMMANFATTNING FÖR ALLMÄNHETEN

Ålands strukturfondsprogram 2014 - 2020, Entreprenörskap och kompetens

CCI2014FI05M2OP001

En sammanfattning för allmänheten av innehållet i de årliga rapporterna till kommissionen presenteras årligen.

Programmet som delfinansieras från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) har nu genomförts under sju år med början år 2015. Under 2021 - 2022 tillfördes programmet tilläggsfinansiering från EU:s återhämtningsfond för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin. I maj 2022 godkände kommissionen förvaltningsmyndighetens förslag att i sin helhet tilldela 0,198 miljoner euro till socialfonden för sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Med tilläggsfinansiering är programbudgeten utökad till 10,973 miljoner euro varav mer än hälften finansieras från fonderna och den resterande delen från Ålands landskapsregering. Tilläggsfinansieringen om drygt 0,924 miljoner finansieras i sin helhet från EU:s återhämtningsfond. Sammanlagt 71 projekt och portföljbolag har tilldelats programbidrag. Under året har två nya projekt beviljats finansiering från socialfonden. Sammanlagt 8,171 miljoner euro har hittills betalats ut i projektstöd. Ålands Utvecklings Ab som förvaltare av finansieringsinstrumentet ”Offentligt riskkapital” har hittills investerat riskkapital i elva bolag om knappt 1,159 miljoner euro. Ersättning för programmets administration, information, utvärdering och finansieringsinstrumentets uppgår till 0,627 miljoner euro.

Programfinansieringen från regionalfonden är inriktad på att skapa tillväxt, innovation och ökad konkurrenskraft i små och medelstora företag på Åland. Vid utgången av 2022 har mer än 600 små och medelstora företag varit delaktiga i programmets genomförande. Över hälften av företagen är att betrakta som nya d.v.s. de har inte varit aktiva på marknaden längre än tre år.

En dryg fjärdedel av företagen avser introducera en ny produkt/tjänst i företaget och en dryg tiondel avser introducera den på marknaden utanför Åland. I uppföljningen av programmet redovisas för en ökad sysselsättning om drygt 140 arbetsplatser bland de delaktiga företagen.

För finansiering från socialfonden ska projekten vara inriktade på arbetslöshet – framför allt hos unga, rörlighet på arbetsmarknaden, inklusion, kompetenshöjning av arbetskraften eller utbildningssystem. De allra flesta uppställda målen har uppnåtts och en del till och med överträffat målen. Per den sista december 2022 har 17 projekt genomförts och sex är pågående. Med mer än 2 000 deltagare överstiger resultaten det förväntade.

Programmets utvärderare presenterade under slutet av året sin slutrapport.

Aktiva projekt under år 2022 delfinansierade från regionalfonden.

Under sommaren 2021 beviljades *Högskolan på Åland* återhämtningsfinansiering för *Business Lab Åland (BLÅ)*. Projektet bygger på en utveckling av ett tidigare projekt med digitalisering och hållbarhet som fokusområden. Syftet med fortsättningen är att erbjuda även befintliga företag, hjälp för att ställa om. Projektet kommer att slutföras under första delen av år 2023.

Under hösten 2021 startade Ålands Näringsliv r.f. projektet *Utveckla framtidens företag REACT* med återhämtningsfinansiering. Projektet bygger på en fortsättning och utveckling av ett tidigare projekt som föreningen drev under åren 2016 - 2020. Inom ramen för projektet erbjuds nya och befintliga företag hjälp med företagsutveckling och hjälp med verktyg för att ta strategiska beslut. De åländska företagen ska stärkas i de nya verksamhetsförutsättningar som uppkommit i och med covid-19 - pandemin. Projektet kommer att slutföras under den första delen av år 2023.

Aktiva projekt under år 2022 delfinansierade från socialfonden

Ålands Näringsliv r.f. beviljades i april 2022 återhämtningsfinansiering och genomförde projektet Sommarpraktikanterna för att ge ungdomar en möjlighet till sommarjobb.

I augusti 2022 beviljades samma stödmottagare finansiering till projektet Vi välkomnar fler. Målet är skapa förutsättningar för utrikesfödda som befinner sig på Åland att hitta sin plats och känna tillhörighet och stanna på Åland. Genom att tillvarata kompetensen och bredda möjligheterna till entreprenörskapsstöd kan företagandet bland deltagarna öka. Projektet kommer att slutföras under hösten 2023.

Energi- och Miljötekniska Föreningen r.f., EMIL, har fortsatt med utbildningsinsatser för kompetenshöjning och miljöbesparing.

Emmaus Åland r.f. har under året slutfört projektet *Växtkraft 2.0*. Projektet har erbjudit deltagarna meningsfull sysselsättning, social gemenskap och delaktighet främst genom aktiviteter i grupp men även löpande i verksamheten på Emmaus. Målet har varit att få fler personer att öka sitt deltagande i samhället med ökad social delaktighet och förbättrad anställningsbarhet för de personer som har som mål att komma ut på arbetsmarknaden.

Optinova AB har under året slutfört ett kompetenshöjande projekt för sin personal på Åland.

Högskolan på Åland har bedrivit projektet *Gear Up!* med syfte att ge turistföretagare en kompetenshöjning framför allt kring den digitala världen. Projektet kommer att slutföras vid halvårsskiftet 2023.

Utbildnings- och kulturavdelningen på Ålands landskapsregering har slutfört arbetet med att skapa förutsättningar för att tillhandahålla den tekniska kompetens inom förnyelsebara energi- och teknikformer som behövs för att sköta drift, löpande underhåll- och servicearbeten av till exempel vindkraftsturbiner, solpaneler och elbilar. Projektet har resulterat i en ny utbildningsinriktning.